

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Oboer/91/2013
Identifikačné číslo spisu:	6703899710
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6703899710.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: POHOTOVOST', s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: R. F., nar. X. Y. XXXX, H., zastúpený opatrovníčkou Katarínou Imreovou, tajomníčkou Okresného súdu Zvolen, o vymożenie 229,04 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 11 Er 1724/2003, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 13 CoE 79/2012-70 zo 7. augusta 2012, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie oprávnenej o d m i e t a .
- III. Povinnému nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len Exekučný poriadok) na základe notárskej zápisnice z 5. marca 2003, sp. zn. N 645/2003, NZ 15990/2003, spísanej notárom JUDr. Ľubomírom Vlhom (ďalej len notárska zápisnica). Okresný súd Zvolen uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Zvolen uznesením č. k. 11 Er 1724/2003-30 z 23. júna 2010 vyhlásil exekúciu za neprípustnú a uznesením č. k. 11 Er 1724/2003-57 zo 6. februára 2012 exekúciu zastavil. Zároveň oprávnenej uložil povinnosť nahradiť súdному exekútorovi trovy exekúcie v sume 17,80 eur. Rozhodol tak s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, pričom konštatoval, že predmetná notárska zápisnica nemôže byť exekučným titulom pre exekúciu, nakoľko nezodpovedá požiadavkám, ktoré sú na notársku zápisnicu, ako na exekučný titul, kladené. Tiež plnomocenstvo udelené povinným je v rozpore s § 31 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež uznanie záväzku spolu s udelením súhlasu s vykonateľnosťou notárskej zápisnice sú neplatné, a teda napriek tomu, že exekúcia sa začala, daný exekučný titul, t. j. notársku zápisnicu nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č. k. 13 CoE 79/2012-70 zo 7. augusta 2012 potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Uviedol, že predmetom odvolacieho konania bolo preskúmanie uznesenia súdu prvého stupňa, ktorým zastavil exekúciu v zmysle § 27 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku po tom, ako sa stalo právoplatné uznesenie prvostupňového súdu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú. Súd prvého stupňa v napadnutom uznesení nevyslovil žiadne závery vo vzťahu k exekučnému titulu, len skonštatoval, že právoplatným rozhodnutím súdu bola exekúcia vyhlásená za neprípustnú, preto je dôvod na jej zastavenie podľa § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku. Dôvody uvedené v odvolaní oprávneného teda nereagujú na rozhodnutie prvostupňového súdu č. k. 11 Er 1724/2003-57 zo 6. februára 2012, ale na uznesenie č. k. 11 Er 1724/2003-30 z 23. júna 2010, ktorého správnosť posúdil odvolací súd v konaní vedenom pod sp. zn. 16 CoE 348/2011v uznesení z 30. septembra 2011. Nakoľko exekúcia v tomto prípade bola právoplatným rozhodnutím súdu vyhlásená za neprípustnú, súd prvého stupňa postupoval správne, keď v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku exekúciu zastavil.

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 19. septembra 2012.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podala oprávnená (ďalej aj dovolateľka) dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 237 písm. a/ O. s. p.), konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 237 písm. d/ O. s. p.), oprávnenej odhali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.) tým, že nezohľadnili jej námietky, konali bez pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola rozhodovaná na základe správneho právneho základu, súčasťou ktorého je aj výklad práva Európskej únie a tiež tým, že v súdnom konaní nerešpektovali procesný návrh oprávnenej na prerušenie odvolacieho konania postupom podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., v tejto súvislosti namietala tiež nesprávne obsadenie súdu (§ 237 písm. g/ O. s. p.), s poukazom na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 206/08, v ktorom bolo uvedené, že ak sa v spore v konaní pred vnútroštátnym súdom nepodieľal svojím výkladom práva spoločenstva komunitárny sudca, hoci tento výklad bol nevyhnutný na rozhodnutie vo veci samej, potom vnútroštátny súd bol v tejto časti konania nesprávne obsadený. Zároveň namietala, že súdy sa v konaní dopustili inej vady konania, majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), pretože nesprávne zistili skutkový stav a nevykonali náležité dokazovanie a napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.). Dovolateľka žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a tiež ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiadala, aby bolo dovolacie konanie prerušené podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie boli predložené prejudiciálne otázky, ktoré bližšie špecifikovala v podanom dovolaní.

Povinný a ani súdny exekútor sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadrili.

I. Najvyšší súd SR ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici podala včas oprávnená, zastúpená v dovolacom konaní v súlade s § 241 ods. 1 vetou druhou O. s. p., skúmal ďalej, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad je možné uviesť rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 4 Cdo 304/2012, sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 24. júna 2013 sp. zn. 4 Cdo 319/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4 Cdo 399/2012 a sp. zn. 4 Cdo 369/2012 z 22. augusta 2013 sp. zn. 4 Cdo 24/2013 a z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, na ktoré Najvyšší súd SR v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny

dôvod pre prerušenie konania. V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj smernica 93/13/EHS, z určujúceho hľadiska však zo strany súdov nižších stupňov išlo o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. S poukazom na uvedené dovolací súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom Najvyšší súd SR bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávnenou podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolateľkou napadnuté uznesenie však nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávnenej preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. nie je prípustné.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a e/ O. s. p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd SR vyjadril vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza Najvyšší súd SR rozhodnutia z 31. mája 2013 sp. zn. 7 Cdo 174/2012, z 31. júla 2013 sp. zn. 4 Cdo 369/2012, sp. zn. 4 Cdo 409/2012, z 22. augusta 2013 sp. zn. 5 Cdo 374/2012, sp. zn. 4 Cdo 24/2013, z 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Oboer 85/2013, z 31. októbra 2013 sp. zn. 4 Oboer 101/2013, z 9. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 152/2013 a z 29. januára 2014 sp. zn. 7 ECdo 146/2013 s konštatovaním, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd SR konštatoval:

1. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba vtedy, ak súd rozhodol o veci, o ktorej nemal rozhodnúť. Rozhodovanie súdov v exekučných veciach však vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

2. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím o veci samej, preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

3. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávnenej v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

4. Exekúciu možno vykonať len na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2

Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj splnomocnencom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku).

5. Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonan na pojednávaní a za prítomnosti oprávnenej a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávnenej môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania (pozri aj II. ÚS 160/2013).

6. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

7. Skutkové a právne závery súdu prvého stupňa nie sú v danom prípade v zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a aj odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 v spojení s § 167 ods. 2 O. s. p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv oprávnenej. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné, alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní.

Tieto právne závery (viď body 1. až 7.) zastáva Najvyšší súd SR aj v preskúmvanej veci a stotožňuje sa s názorom, že v danom prípade notárska zápisnica - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávnenej, že odvolací súd nerozhodol o jej návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s článkom 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a ani neuviedol dôvody, pre ktoré sa návrhom oprávnenej na prerušenie konania nezaoberal, Najvyšší súd SR konštatuje, že je pravdou, že odvolací súd sa predmetným návrhom oprávnenej nezaoberal, avšak z toho dôvodu, že oprávnená podala návrh na prerušenie konania na Okresnom súde Zvolen až 9. augusta 2012, teda 2 dni po rozhodnutí odvolacieho súdu o odvolaní oprávnenej, a preto sa jej návrhom odvolací súd ani zaoberať nemohol.

Neopodstatnená je aj dovolacia námietka, spočívajúca v tom, že (v danom prípade) rozhodol nesprávne obsadený súd v zmysle § 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. g/ O. s. p. Zákonným sudcom (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) je sudca určený v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu. Postavenie zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť, je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o súdoch). Nevyhnutným predpokladom toho, aby účastník konania nebol odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je rozhodovanie o jeho veci súdom, ktorý je podľa zákona na rozhodovanie o nej vecne, miestne i funkčne príslušný. Zákonným sudcom je v prípade samosudcu ten sudca, ktorý je právnymi predpismi (vrátane predpisov vnútornej povahy, ako napr. rozvrhom práce v zmysle § 50 ods. 1 zákona o súdoch) určený tú - ktorú vec prejednať a rozhodnúť; ak má niektorú vec prejednať a rozhodnúť senát príslušného súdu, sú zákonnými sudcami všetci členovia toho senátu, ktorý je rozvrhom práce určený túto vec prejednať a rozhodnúť (viď tiež §

3 ods. 3 zákona o súdoch). Vzhľadom na uvedené závery, nemožno dospieť k záveru, že konanie je postihnuté touto vadou, keďže konanie sa uskutočnilo na vecne a miestne príslušnom Okresnom súde Zvolen a následne na funkčne príslušnom Krajskom súde v Banskej Bystrici pred senátom určeným podľa rozvrhu práce tohto krajského súdu.

Dovolací súd ďalej dodáva, že súdy oprávnenej tiež neodňali možnosť konať pred súdom tým, že jej neumožnili viesť kontradiktórne konanie, keďže vzhľadom na predložené listinné dôkazy postačuje, ak sú rozhodujúce skutočnosti osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín a príloh.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), avšak (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Vzhľadom k tomu, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania, tvrdených dovolateľkou a nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p., pričom prípustnosť podaného dovolania nevyplýva ani z § 239 O. s. p., Najvyšší súd SR odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

III. V dovolacom konaní procesne úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech v konaní nemala (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Keďže mu však trovy v dovolacom konaní nevznikli, dovolací súd mu náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.